

V tejto časti nájdete prehľad jednotlivých právnických profesií.

Právnické profesie – úvod

Sudcovia a štátni zástupcovia

Organizačná štruktúra

Profesia sudcu a štátneho zástupcu sa označuje súhrnným názvom „magistrat“, pričom sudca sa často nazýva „magistrat du siège“ a štátny zástupca „magistrat du parquet“.

Sudcovia rozhodujú o sporoch, ktoré sú im predložené, zatiaľ čo **štátni zástupcovia zastupujú spoločnosť a vyžadujú uplatňovanie zákona**. Štatút sudcov a štátnych zástupcov sa riadi nariadením vlády č. 58-1270 z 22. decembra 1958 o ústavnom zákone, ktorý sa týka štatútu sudcov a štátnych zástupcov. Vyplýva z neho, že každý sudca či štátny zástupca je kvalifikovaný na to, aby bol počas svojej kariéry vymenovaný do funkcií na súde či na štátnom zastupiteľstve: ide o zásadu jednoty zboru sudcov a štátnych zástupcov všeobecných súdov (článok 1), ktorú Ústavná rada opätovne potvrdila, a to najmä vo svojom rozhodnutí z 11. augusta 1993. Sudcovia a štátni zástupcovia sú členmi súdnych orgánov chrániacich osobné slobody podľa článku 66 ústavy. V ich štatúte však jestvujú viaceré rozdiely, a to najmä v tom, že sudcovia nepodliehajú právomoci nadriadeného orgánu a majú zaručenú neodvolateľnosť, teda nemôžu byť služobne preradení na nové miesto bez ich súhlasu. Okrem toho, podmienky ich vymenovania sa líšia, keďže sudcovia sú vymenovaní na základe súhlasného stanoviska Najvyššej súdnej rady, pričom sudcovia pôsobiaci na kasačnom súde, prví predsedovia odvolacieho súdu a predsedovia súdov sú vymenovaní na návrh Najvyššej súdnej rady, ktorá napokon vykonáva voči všetkým sudcom disciplinárnu právomoc. Pokiaľ ide o štátnych zástupcov, vymenúvajú sa na základe odporúčacieho stanoviska Najvyššej súdnej rady, pričom minister spravodlivosti navrhuje všetky vymenovania a vykonáva disciplinárnu právomoc.

Väčšina sudcov a štátnych zástupcov **sa prijíma na základe výberového konania**. Na to, aby sa uchádzači mohli zúčastniť na „prvom výberovom konaní“ vypísanom pre študentov, musia byť držiteľmi diplomu potvrdzujúceho absolvovanie najmenej štvorročného štúdia po maturite (magisterské štúdium). Uchádzači, ktorí uspeli vo výberovom konaní, sú vymenovaní za súdnych čakateľov a v tom prípade získavajú možnosť študovať na Národnej škole pre sudcov a štátnych zástupcov (École nationale de la Magistrature – ENM). Existujú aj možnosti priameho zaradenia. Po získaní vzdelania na ENM sú súdni čakatelia vymenovaní dekrétom na súd, ku ktorému sú pridelení.

Vedúci súdov prvého stupňa (predseda a prokurátor) a **vedúci súdov druhého stupňa** (prvý predseda a generálny prokurátor) vykonávajú okrem svojich súdnych právomocí aj správne právomoci (napr. rozvrh pojednávaní).

K 1. januáru 2018 bol celkový počet **aktívnych sudcov a štátnych zástupcov 8 412**, z toho 7 881 na súdoch prvého stupňa.

Najvyššia súdna rada

Ustanovenia o Najvyššej súdnej rade (Conseil supérieur de la magistrature – CSM) sú uvedené v **článku 65 ústavy**. Ústavným zákonom z 23. júla 2008 sa zmenilo jej zloženie, jej právomoci (z hľadiska vymenovaní) a ustanovilo sa, že sa na ňu môže obrátiť osoba podliehajúca súdnej právomoci. Prezident republiky už nie je podľa tohto zákona členom Najvyššej súdnej rady.

Zloženiu, ktoré je príslušné pre sudcov, tak predsedá prvý predseda kasačného súdu. Okrem toho ho tvorí päť sudcov a jeden štátny zástupca, jeden štátny radca vymenovaný Štátnou radou, jeden advokát a súčasne šesť kvalifikovaných osobností, ktoré nepôsobia ani v Parlamente, ani na všeobecných súdoch, ani na správnych súdoch. Prezident republiky, predseda Národného zhromaždenia a predseda Senátu vymenujú každý po dve kvalifikované osobnosti.

Zloženiu, ktoré je príslušné pre štátnych zástupcov, predsedá generálny prokurátor kasačného súdu. Okrem toho ho tvorí päť štátnych zástupcov a jeden sudca, ako aj štátny radca, advokát a šesť kvalifikovaných osobností uvedených v predchádzajúcom odseku.

Zloženie Najvyššej súdnej rady, ktoré je príslušné pre sudcov, predkladá návrhy na vymenovanie sudcov kasačného súdu, predsedu odvolacieho súdu a predsedu prvostupňového súdu. Ostatní sudcovia sú vymenovaní na základe jeho **súhlasného stanoviska**.

Toto zloženie Najvyššej súdnej rady prijíma rozhodnutia ako **disciplinárna rada** sudcov. V takom prípade je jeho súčasťou aj sudca, ktorý je členom zloženia príslušného pre štátnych zástupcov.

Zloženie Najvyššej súdnej rady, ktoré je príslušné pre štátnych zástupcov, vydáva svoje stanovisko k vymenovaniu, ktoré sa týka štátnych zástupcov. Toto zloženie Najvyššej súdnej rady vydáva svoje stanovisko k disciplinárnym sankciám, ktoré sa ich týkajú. V takom prípade ho tvorí okrem členov uvedených v článku 65 ods. 3 aj štátny zástupca, ktorý je členom zloženia príslušného pre sudcov.

Štátne zastupiteľstvo

Organizačná štruktúra

Štátne zastupiteľstvo zastupujú **štátni zástupcovia**, ktorých úlohou je vyžadovať uplatňovanie zákona, a tak dohliadať na záujmy spoločnosti, ktorú zastupujú. S výnimkou generálnej prokuratúry kasačného súdu, ktorá má osobitné postavenie, má štátne zastupiteľstvo vo Francúzsku hierarchickú pyramídovú štruktúru „pod právomocou strážcu pečatí, ministra spravodlivosti“. V článku 30 Trestného poriadku sa stanovuje, že minister spravodlivosti riadi politiku v oblasti trestného práva stanovenú vládou. Dohliada na jej jednotné uplatňovanie na území republiky. Na tento účel zasiela štátnym zástupcom všeobecné pokyny týkajúce sa politiky v oblasti trestného práva.

Prokurátor republiky riadi pri každom **prvostupňovom súde** štátne zastupiteľstvo zložené z viacerých štátnych zástupcov, ktorí sú mu podriadení. Svoje štátne zastupiteľstvo organizuje tak, že rozdeľuje úlohy a prácu medzi námestníkov prokurátora, viceprokurátorov a zástupcov prokurátora. Prokurátor republiky koná pod kontrolou a vedením generálneho prokurátora.

Okrem tohto **hierarchického usporiadania** je štátne zastupiteľstvo (*parquet*) **nedeliteľné**: zástupca prokurátora nepotrebuje splnomocnenie svojho nadriadeného, aby mohol konať, a každý jeho úkon zaväzuje celé štátne zastupiteľstvo.

Úloha a právomoci

Štátne zastupiteľstvo má predovšetkým **právomoci v trestných veciach**. Riadi **vyšetrenia** a vykonáva alebo dáva vykonávať všetky úkony potrebné na stíhanie protiprávnych činov. Okrem toho vyhodnocuje, aký ďalší postup treba dodržať pri trestných veciach v závislosti od zásady možností stíhania (napr.:

začatie predbežného súdneho vyšetrovania, postúpenie súdu, ktorý má rozhodnúť o veci, alebo odloženie veci). Povinne vystupuje na pojednávaniach, kde slobodne vyjadruje ústne pripomienky (ku skutkovej podstate, k obvinenej osobe a trestu), ktoré považuje za náležité na riadne fungovanie súdnictva. Je poverené aj výkonom trestov.

Takisto je poverené **ochranou ohrozených maloletých** a má určité občianskoprávne právomoci, pokiaľ ide napríklad o stav osôb (napr. zmena občianskeho stavu osoby), správne právomoci (napr. v oblasti výčapného predaja nápojov, periodickej tlače, podomového predaja...) a obchodné právomoci (napr. v oblasti spoločného konania).

Úloha a právomoci sudcov sa podrobne uvádzajú na stránke venovanej všeobecným súdom.

Sudcovia z ľudu

Sudcovia a štátni zástupcovia s dočasnou funkciou

S cieľom priblížiť výkon spravodlivosti k občanovi možno najat' osobu z občianskej spoločnosti ako sudcu alebo štátneho zástupcu s dočasnou funkciou (MTT), aby sa dočasne zúčastňovala na činnosti súdnej inštitúcie na základe článkov 41-10 a nasl. nariadenia č. 58-1270 z 22. decembra 1958 o ústavnom zákone, ktorý sa týka zmeneného štatútu sudcov a štátnych zástupcov.

Osobitosť tejto funkcie sudcu alebo štátneho zástupcu s dočasnou funkciou spočíva v tom, že umožňuje dočasný výkon funkcií sudcu inštančného súdu, policajného sudcu a/alebo prísediaceho súdu v rámci kolégiového zloženia prvostupňových súdov a pracovnej činnosti zlučiteľnej so súdnymi funkciami. Nedávny vývoj počtu sudcov a štátnych zástupcov s dočasnou funkciou priamo súvisí so situáciou týkajúcou sa samosudcov, ktorých funkcia bola zriadená zákonom z 9. septembra 2002, ktorý bol s konečnou platnosťou zrušený článkom 15 zákona č. 2016-1547 z 18. novembra 2016 o modernizácii súdnictva 21. storočia a dekrétom č. 2017-683 z 28. apríla 2017.

Ústavným zákonom č. 2016-1090 z 8. augusta 2016, ktorý nadobudol platnosť 1. júla 2017, sa zlučili štatúty samosudcov a sudcov a štátnych zástupcov s dočasnou funkciou.

Prijímanie týchto sudcov a štátnych zástupcov s dočasnou funkciou sa uskutočňuje na základe konkrétnych spisov a priebežne.

Podmienky na vymenovanie za sudcu alebo štátneho zástupcu s dočasnou funkciou

Uchádzači musia mať francúzsku štátnu príslušnosť, vek 35 až 75 rokov, plné občianske práva, byť morálne bezúhonný, spĺňať všetky povinnosti stanovené v národnom služobnom poriadku a podmienky fyzickej spôsobilosti potrebné na výkon funkcií so zreteľom na možnosti kompenzácie zdravotného postihnutia.

Uchádzač musí takisto spĺňať niektorú z týchto podmienok:

mať ukončené vysokoškolské vzdelanie v rozsahu najmenej štyri roky po maturite (alebo preukázať aspoň ekvivalentnú uznávanú kvalifikáciu) a preukázať najmenej sedemročnú pracovnú prax, ktorá ho konkrétne oprávňuje na vykonávanie súdnych funkcií,

byť riaditeľom* súdnej kancelárie a preukázať sedemročnú prax v tomto zamestnaní,

byť úradníkom kategórie A na ministerstve spravodlivosti** a preukázať najmenej sedemročnú prax v tejto funkcii,

byť príslušníkom alebo bývalým príslušníkom právnických a súdnych slobodných povolání, na ktoré sa vzťahuje legislatívny alebo regulačný štatút, alebo štatút s chránenou funkciou, a preukázať najmenej päťročnú pracovnú prax.

Štatút sudcov a štátnych zástupcov s dočasnou funkciou

Najvyššia súdna rada v zložení príslušnom pre sudcov vydáva stanovisko k nomináciám, ktoré mu navrhne minister spravodlivosti.

Na sudcov a štátnych zástupcov s dočasnou funkciou vymenovaných na základe dekrétu prezidentom republiky sa vzťahuje štatút sudcov a štátnych zástupcov.

Vymenúvajú sa na obdobie piatich rokov, ktoré možno jedenkrát predĺžiť, a nemôžu pôsobiť vo funkcii po dosiahnutí veku 75 rokov.

Sudcovia a štátni zástupcovia s dočasnou funkciou môžu vykonávať pracovnú činnosť popri súdnych funkciách, s výnimkou niektorých nezlučiteľných funkcií uvedených v spise uchádzača.

Právomoci sudcov a štátnych zástupcov s dočasnou funkciou

Medzi právomoci sudcov a štátnych zástupcov s dočasnou funkciou patria:

na prvostupňovom súde má sudca alebo štátny zástupca s dočasnou funkciou právomoc riešiť občianskoprávne a trestnoprávne spory vo funkcii prísediaceho súdu v rámci kolégiových zložení. Môže byť poverený potvrdzovaním návrhov na uloženie trestu v rámci obmedzení tretej strany služby.

Takisto je sudcom policajného súdu na rozhodovanie, v obmedzenej miere, vo veci priestupkov prvých štyroch tried vrátane priestupkov piatej triedy, na ktoré sa vzťahuje konanie o paušálnej pokute, ako aj na riešenie trestných rozkazov týkajúcich sa uvedených priestupkov,

na inštančnom súde rozhoduje v občianskoprávných sporoch s obmedzením tretej strany služieb inštančného súdu, na ktorom je pridelený.

Odborná príprava sudcov a štátnych zástupcov s dočasnou funkciou

Sudcovia a štátni zástupcovia s dočasnou funkciou absolvujú desaťdňovú teoretickú odbornú prípravu na Národnej škole pre sudcov a štátnych zástupcov (Ecole nationale de la magistrature).

Musia absolvovať, podľa výberu Najvyššej súdnej rady, skúšobnú stáž na súde v trvaní 40 až 80 dní v priebehu šiestich mesiacov alebo predchádzajúcu odbornú prípravu na súde v trvaní 40 dní, ktorú možno veľmi výnimočne skrátiť so zreteľom na pracovné skúsenosti uchádzača.

Odmena sudcov a štátnych zástupcov s dočasnou funkciou

Sudcovia a štátni zástupcovia s dočasnou funkciou sú odmeňovaní po splnení úloh a na základe času venovaného preštudovaniu veci.

Jednotková sadzba za čas venovaný preštudovaniu veci je vo výške 106,28 EUR brutto (podľa hodnoty indexového bodu v štátnej službe k 1. februáru 2017) a počet hodín venovaných preštudovaniu veci nemôže presiahnuť 300 za rok.

Sudcom a štátnym zástupcom s dočasnou funkciou sa neuhrádzajú náklady na cestu medzi bydliskom rodiny a súdmi, na ktorých sú pridelení.

Sudcovia pracovných súdov

Pracovný súd, ustanovený v roku 1806, je špecializovaný súd prvého stupňa na riešenie individuálnych sporov, ku ktorým dochádza medzi zamestnancami alebo učňami a ich zamestnávateľmi v rámci pracovnej alebo učňovskej zmluvy. Tvoria ho sudcovia, sudcovia pracovných súdov, pochádzajúci z pracovnej sféry.

Inštitúcia pracovného súdnictva sa zakladá na myšlienke, že pracovnoprávny vzťah, ktorý má špecifickú a zložitú povahu, je potrebné preskúmať sudcom, ktorý má preukázateľné skúsenosti s týmto vzťahom, a to zo strany zamestnancov, ako aj zamestnávateľov.

Pracovné súdy sú preto svojou povahou paritnými súdmi. Sudcovia, ktorí ich tvoria, sú rozdelení do dvoch kolégií, kolégia zamestnancov a kolégia zamestnávateľov, a piatich sekcií (priemysel, obchod, poľnohospodárstvo, rôzne činnosti a manažment).

14 512 sudcov pracovných súdov vykonáva svoju činnosť na 210 pracovných súdoch v kontinentálnom Francúzsku a zámorských územiach a riešia približne 142 500 vecí za rok.

Ich základnou úlohou je zmieriť strany, a ak sa to nepodarí, rozhodnúť o sporoch medzi nimi.

Spôsob ich vymenovania

Od roku 1979 sudcov pracovných súdov volili každých päť rokov sudcovia pracovných súdov v rámci priamych a všeobecných volieb. Vzhľadom na postupné znižovanie volebnej účasti a v dôsledku toho aj legitímnosti inštitúcie pracovného súdnictva sa hľadali nové spôsoby vymenovania sudcov pracovných súdov.

Nariadením č. 2016-388 z 31. marca 2016 sa opätovne potvrdila osobitosť pracovného súdnictva a priama voľba sa nahradila vymenovaním na návrh odborových zväzov zamestnancov a profesionálnych organizácií zamestnávateľov, na základe váhy hlasov, získanej v rámci uplatnenia reprezentatívnosti odborových i zamestnávateľských organizácií.

Všeobecné obnovenie mandátu sa v súčasnosti uskutočňuje každé štyri roky. Sudcovia pracovných súdov sa vymenúvajú na základe spoločného rozhodnutia ministrov spravodlivosti a práce. Voľné miesta uvoľnené v priebehu trvania mandátu sa zverejňujú v rámci kampaní na dopĺňujúce vymenovanie a obsadzujú sa rovnakým postupom ako v prípade všeobecného obnovenia mandátu.

Ich odborná príprava

Cieľom zákona č. 2015-990 zo 6. augusta 2015 týkajúceho sa hospodárskeho rastu, činnosti a rovnosti príležitostí bolo posilniť profesionalizáciu sudcov pracovných súdov najmä prostredníctvom zavedenia povinnej počiatočnej odbornej prípravy a ďalšej odbornej prípravy.

Sudcovia pracovných súdov tak absolvujú počiatočnú odbornú prípravu, ktorá je povinná na výkon ich súdnej právomoci, a ďalšiu odbornú prípravu. Počiatočná odborná príprava je spoločná pre sudcov pracovných súdov z radov zamestnávateľov aj sudcov pracovných súdov z radov zamestnancov. Túto prípravu organizuje a poskytuje Národná škola pre sudcov a štátnych zástupcov (École nationale de la Magistrature – ENM), tvorí ju viacero teoretických a praktických modulov a celkovo trvá päť dní. Každý sudca pracovného súdu, ktorý neabsolvoval povinnú počiatočnú odbornú prípravu do 15 mesiacov od prvého dňa druhého mesiaca po svojom vymenovaní, sa považuje za odvolaného.

Sudcovia pracovných súdov takisto absolvujú ďalšiu odbornú prípravu v trvaní šiestich týždňov počas svojho štvorročného mandátu. Táto odborná príprava je v právomoci ministerstva práce.

Ich etické normy

Sudcovia pracovných súdov skladajú prísahu. Zaväzujú sa dodržiavať etické zásady súvisiace s funkciou sudcu: nezávislosť, nestrannosť, dôstojnosť a bezúhonnosť a správajú sa spôsobom, pri ktorom nevznikajú žiadne dôvodné pochybnosti, pokiaľ ide o ich dodržiavanie. Musia takisto zachovávať mlčanlivosť o obsahu porád.

Dekrétom č. 2016-1948 z 28. decembra 2016 o etických normách a disciplíne sudcov pracovných súdov, podľa zákona č. 2015-990 zo 6. augusta 2015 týkajúceho sa hospodárskeho rastu, činnosti a rovnosti šancí, sa zahrnul do Zákonníka práce článok R. 1431-3-1, ktorým bola Najvyššia rada pracovných súdov (Conseil supérieur de la prud'homie) poverená úlohou vypracovať etický kódex sudcov pracovných súdov, ktorý sa má zverejniť.

Najvyššia rada pracovných súdov schválila etický kódex 26. januára 2018.

Ich štatút

Aktívni sudcovia, ktorí sú zamestnancami, sú chránenými zamestnancami, ktorých nemožno prepustiť bez predchádzajúceho povolenia inšpektorátu práce, a ich neprítomnosť počas pracovného času je povolená.

Táto neprítomnosť sa počíta za riadny pracovný čas a na základe toho dostávajú odmenu od zamestnávateľa a vzťahuje sa na nich sociálna ochrana. V dôsledku času venovaného činnostiam spojeným s pracovným súdnictvom počas pracovného času teda neprídu o mzdu ani súvisiace výhody. Mzdu uhrádza zamestnávateľovi štát.

Na sudcov pracovných súdov z radov zamestnávateľov a sudcov pracovných súdov z radov zamestnancov, ktorí nepatria do predchádzajúcej kategórie (uchádzači o zamestnanie, dôchodcovia, sudcovia pracovných súdov vykonávajúci činnosť mimo pracovného času), sa vzťahuje režim vyplácania odmeny na základe času venovaného preštedovaniu vecí, ktorého sadzby sú stanovené dekrétom.

Cestovné náklady sa môžu takisto uhrádzať.

Sudcovia obchodných súdov

Obchodné súdnictvo 1. stupňa tvorí 134 obchodných súdov v celom kontinentálnom Francúzsku, s výnimkou Alsaska-Moselska (kde spor patrí pod komoru prvostupňového súdu na základe výnimky miestneho práva), a zmiešané obchodné sudy (v počte 9) v zámorských územiach.

Obchodné sudy sú príslušné na riešenie sporov medzi obchodníkmi alebo medzi obchodníkmi a obchodnými spoločnosťami a tých, ktoré sa týkajú obchodných úkonov.

Sudcovia týchto súdov, ktorí sa nazývajú aj *juges consulaires*, sú obchodníci a riadiaci pracovníci spoločností. Vzhľadom na to majú pracovné skúsenosti v hospodárskej a obchodnej oblasti.

V súčasnosti je sudcov obchodných súdov viac než 3 400.

Vymenúvajú ich ostatní sudcovia obchodných súdov v rámci každoročných volieb v dvoch kolách.

Ich počiatočný mandát trvá dva roky. Po jeho skončení môžu byť opätovne zvolení na obdobie štyroch rokov, na tom istom súde alebo na ktoromkoľvek inom obchodnom súde, pričom môžu získať mandát najviac štyrikrát po sebe, s výnimkou odstupujúceho predsedu, ktorý môže opätovne získať piaty mandát len ako člen súdu.

Skladajú prísahu a vzťahujú sa na nich tie isté etické normy ako na sudcov a štátnych zástupcov.

Svoje funkcie vykonávajú dobrovoľne. Ich angažovanie si vyžaduje disponibilitu a predovšetkým osobné zaujatie pre plnenie úloh, najmä prostredníctvom nevyhnutnej počiatočnej a ďalšej odbornej prípravy.

Zákom č. 2016-1547 z 18. novembra 2016 o modernizácii súdnictva 21. storočia sa značne obnovil štatút sudcov obchodného súdu. Reformovali sa najmä ustanovenia týkajúce sa ich etických noriem a disciplíny a zvýšila sa ich profesionalizácia zavedením povinnej počiatočnej a ďalšej odbornej prípravy poskytovanej Národnou školou pre sudcov a štátnych zástupcov.

Prísediaci súdov pre veci sociálneho zabezpečenia

Na tri roky ich vymenúva prvý predseda odvolacieho súdu v obvode jednotlivých súdov zo zoznamu, ktorý predložil riaditeľ regionálneho riaditeľstva pre mládež, šport a sociálnu súdržnosť na návrh najreprezentatívnejších profesijných organizácií.

V zákone o modernizácii súdnictva 21. storočia z 18. novembra 2016 sa stanovilo zrušenie súdov pre veci sociálneho zabezpečenia a presunutie ich vecí k 1. januáru 2019 na osobitne určené prvostupňové sudy. Budú na nich zasadať aj prísediaci súdov.

Prísediaci súdov pre veci týkajúce sa pracovnej neschopnosti

Na tri roky ich vymenúva prvý predseda odvolacieho súdu, v obvode ktorého súd sídli, zo zoznamu, ktorý predložil riaditeľ regionálneho riaditeľstva pre mládež, šport a sociálnu súdržnosť na návrh najreprezentatívnejších profesijných organizácií.

V zákone o modernizácii súdnictva 21. storočia z 18. novembra 2016 sa stanovilo zrušenie súdov pre veci týkajúce sa pracovnej neschopnosti a presunutie ich vecí k 1. januáru 2019 na osobitne určené prvostupňové sudy. Budú na nich zasadať najmä prísediaci súdov.

Prísediaci kolégiového zloženia prvostupňového súdu v sociálnej oblasti

Títo prísediaci zasadať od 1. januára 2019 v rámci kolégiového zloženia prvostupňových súdov osobitne určených na riešenie sporov vo veciach týkajúcich sa sociálneho zabezpečenia a sociálnej pomoci.

Na obdobie troch rokov ich vymenúva prvý predseda odvolacieho súdu, na základe stanoviska predsedu prvostupňového súdu, zo zoznamu vypracovaného v obvode každého súdu prefektom na návrh najrepresentatívnejších zainteresovaných profesijných organizácií.

Uchádzači musia mať francúzsku štátnu príslušnosť, vek najmenej 23 rokov, spĺňať podmienky spôsobilosti prísediaceho, nesmú byť odsúdení za niektoré trestné činy stanovené v zákonníku o poľnohospodárstve a morskom rybolove a zákonníku o sociálnom zabezpečení, ani byť členmi rady alebo správnej rady orgánu sociálneho zabezpečenia alebo vzájomného sociálneho poistenia. Ich funkcie sú zlučiteľné s funkciami sudcov pracovných súdov.

Prísediaci súdov pre veci týkajúce sa detí a mladistvých

Vymenúva ich strážca pečatí, minister spravodlivosti, na obdobie štyroch rokov zo zoznamu uchádzačov, ktorý predložil prvý predseda odvolacieho súdu, do pôsobnosti ktorého spadá každý súd pre veci týkajúce sa detí.

Uchádzači o funkciu prísediacich súdov pre veci týkajúce sa detí a mladistvých musia mať francúzsku štátnu príslušnosť, vek minimálne 30 rokov a v akejkoľvek funkcii sa musia vyznačovať mimoriadnym záujmom o otázky súvisiace s mladistvými.

Prísediaci paritného súdu pre poľnohospodárske nájmy

Na obdobie šiestich rokov ich vymenúva prvý predseda odvolacieho súdu v obvode jednotlivých paritných súdov zo zoznamu, ktorý predložil prefekt na návrh najrepresentatívnejších profesijných organizácií alebo prípadne vlastníkov poľnohospodárskej pôdy.

Patria k nim prenajímatelia a nájomcovia, ktorí sú v prípade potreby rozdelení do dvoch sekcií paritného súdu; jednu sekciu tvoria prenajímatelia a nájomcovia nájmu v rámci poľnohospodárskeho podniku, druhú tvoria prenajímatelia a nájomcovia nájmu v rámci podielového hospodárenia.

Uchádzači o funkciu prísediacich paritných súdov pre poľnohospodárske nájmy musia mať francúzsku štátnu príslušnosť, vek najmenej 26 rokov, plné občianske a pracovné práva a musia byť najmenej päť rokov prenajímateľom alebo nájomcom nájmu v rámci poľnohospodárskeho podniku alebo podielového hospodárenia.

Súdni tajomníci

Súdni tajomníci sú odborníkmi na technickú stránku konania. Pomáhajú sudcom a štátnym zástupcom pri vykonávaní súdnych úkonov a overujú pravosť súdnych listín v prípadoch stanovených zákonom a nariadeniami.

Ako prirodzení spolupracovníci sudcov a štátnych zástupcov im súdni tajomníci pomáhajú pri príprave a spracovaní spisov, ako aj v rámci právnych rešerší. Na základe smerníc sudcov a štátnych zástupcov vypracúvajú návrhy rozhodnutí a obžaloby. V rámci služby prijímania a všeobecného informovania verejnosti môžu byť súdni tajomníci poverení úlohami, ktoré spočívajú v informovaní, usmerňovaní a sprevádzaní používateľov pri vybavovaní formalít alebo súdneho konania. Môžu byť poverení zabezpečovaním odborného vzdelávania.

Súdny tajomník vykonáva **svoje úlohy** najmä **v rôznych útvaroch súdov**. Podľa významu súdu a v závislosti od jeho organizačnej štruktúry môžu súdni tajomníci plniť riadiace funkcie ako vedúci súdnej kancelárie, zástupca riaditeľa súdnej kancelárie alebo vedúci útvaru.

[Vedúci súdny tajomník](#) (378 Kb)

[Súdny tajomník](#) (375 Kb)

K 1. januáru 2018 podlieha správe riaditeľstva pre ľudské zdroje súdnych kancelárií 10 931 súdnych tajomníkov, z toho 9 368 v súdnictve.

Advokáti

Advokáti sú pomocní súdni pracovníci a profesia advokáta patrí medzi slobodné a nezávislé povolania. Štatút advokátov vyplýva najmä zo zákona č. 71-1130 z 31. decembra 1971 o reforme niektorých súdnych a právnických povolanií a z dekrétu č. 91-1197 z 27. novembra 1991, ktorým sa upravuje profesia advokáta. Zákonom č. 90-1259 z 31. decembra 1990, ktorým sa mení zákon z roku 1971, a jeho vykonávacími nariadeniami sa zriadila nová profesia advokáta zlúčením advokátov a súdnych radcov. Zákonom z 25. januára 2011 o reforme zastupovania na odvolacích súdoch sa zase zlúčili advokáti a právni zástupcovia na odvolacích súdoch.

Pri každodennom vykonávaní svojej činnosti plní advokát dve úlohy: na jednej strane pomoc a zastupovanie na súde (súdna činnosť), na druhej strane právne poradenstvo a vypracúvanie aktov (právna činnosť).

Podľa ustanovení článku 4 ods. 1 zákona z 31. decembra 1971 advokáti získali takmer monopolné postavenie, pokiaľ ide o poskytovanie pomoci stranám a ich zastupovanie, zastupovanie v súdnom spore a obhajoby pred súdmi a súdnymi či disciplinárnymi orgánmi bez ohľadu na ich povahu.

Táto profesia sa vyznačuje tým, že nemá celoštátnu komoru, keďže advokáti si priali zachovať spravodlivé zastúpenie všetkých advokátskych komôr.

Advokáti patria do 16 advokátskych komôr (*barreaux*) v celom kontinentálnom Francúzsku a zámorských územiach zriadených pri prvostupňových súdoch, pričom každej advokátskej komore „predseda“ predseda a spravuje ju rada komory, ktorá je príslušná riešiť všetky otázky týkajúce sa výkonu profesie a dohliada na dodržiavanie povinností advokátov a zároveň na ochranu ich práv.

Národná rada advokátskych komôr (Conseil National des Barreaux – CNB) zriadená zákonom z 31. decembra 1990 (článok 15) je verejnoprospešnou inštitúciou s právnou subjektivitou a jej úlohou je zastupovať profesiu advokátov pred orgánmi verejnej moci a dohliadať na zosúladenie a zjednotenie predpisov a zvyklostí tejto profesie.

Národná rada advokátskych komôr má vlastné webové sídlo, ktoré poskytuje všetkým záujemcom bezplatný prístup k informáciám o spôsobe organizácie tejto profesie, o aktuálnych otázkach, ktoré sa na ňu vzťahujú, ako aj k zoznamu všetkých advokátov, ktorí sú členmi francúzskych advokátskych komôr.

Väčšina významných advokátskych komôr má vlastné webové sídlo, ktoré je voľne a bezplatne prístupné, pričom jednotlivé adresy možno nájsť v zozname advokátskych komôr, ktorý sa nachádza na webovom sídle CNB.

Na tento účel stanovuje Národný rokovací poriadok (Règlement intérieur national – RIN) na základe normatívnych rozhodnutí uverejnených v úradnom vestníku a priamo uplatniteľných na advokátov.

Advokáti v Štátnej rade a na kasačnom súde predstavujú odlišnú profesiu: sú to súdni ministerskí úradníci vymenovaní do funkcií výnosom ministra spravodlivosti, ktorí majú monopolné postavenie na zastupovanie pred najvyššími súdmi, ak je toto zastupovanie povinné. Ich štatút vyplýva najmä z nariadenia z 10. septembra 1817, ktorým sa zriaďuje advokátska komora v Štátnej rade a na kasačnom súde, z dekrétu č. 91-1125 z 28. októbra 1991 o podmienkach prístupu k tejto profesii a z dekrétu č. 2002-76 z 11. januára 2002 o disciplíne v tejto profesii.

Advokáti v Štátnej rade a na kasačnom súde vytvárajú samostatnú komoru, na ktorej čele stojí predseda, ktorému pomáha rada komory zložená z 11 členov. Tento orgán komory vykonáva disciplinárnu funkciu a zastupuje profesiu.

Uvedené informácie sú dostupné na webovom sídle [Advokátskej komory pri Štátnej rade a kasačnom súde](#).

Existuje databáza zameraná na túto oblasť?

Existuje databáza, ktorú spravuje Národná rada advokátskych komôr a ktorá vychádza zo **zoznamu advokátov zapísaných do zoznamu každej advokátskej komory zriadenej vo Francúzsku**.

Je prístup k týmto informáciám bezplatný?

Prístup do databázy na webovom sídle [Národnej rady advokátskych komôr](#) je bezplatný.

Notári

Organizačná štruktúra

Notári sú **úradníci vykonávajúci verejnú funkciu a súdni ministerskí úradníci** vymenovaní výnosom ministra spravodlivosti. Svoju profesiu však vykonávajú v rozsahu slobodného povolania. Ich štatút vyplýva najmä zo zákona z 25. ventôze roku XI, z nariadenia vlády č. 45-2590 z 2. novembra 1945 a z dekrétu č. 45-0117 z 19. decembra 1945 o organizácii notárstva, z dekrétu č. 73-609 z 5. júla 1973 o odbornom vzdelávaní a podmienkach prístupu k notárskej profesii a z dekrétu č. 78-262 z 8. marca 1978 o určení notárskeho sadzovníka.

Táto profesia je **organizovaná do notárskych komôr** na úrovni departementov a do regionálnych rád, ktoré sú poverené riadením a disciplinárnym dohľadom nad notármi patriacimi do ich územnej pôsobnosti. Orgánom zastupujúcim profesiu na celoštátnej úrovni vo vzťahu k orgánom verejnej moci je **Najvyššia notárska rada** (Conseil supérieur du notariat).

Najvyššia notárska rada okrem zastupovania profesie vo vzťahu k orgánom verejnej moci zabezpečuje aj prevenciu a urovnávanie profesijných sporov medzi notármi, ktorí nepatria pod rovnakú regionálnu radu. **Najvyššia notárska rada** má bezplatné webové sídlo, na ktorom sa nachádza základná charakteristika profesie a **zoznam notárov a departementových a regionálnych komôr**.

Úloha a právomoci

Notári majú **právomoc vystavovať verejné listiny**, ktoré sú vykonateľné bez potreby súdneho rozhodnutia.

Ich poslaním je takisto **poskytovať poradenstvo** súkromným osobám a podnikom, ktoré môže prípadne súvisieť s písomným vyhotovením listín, a sekundárne môžu vstúpiť do **správy majetku a rokovaní pri nákupe a predaji nehnuteľnosti**.

Ostatné právnické profesie

Súdni exekútori

Súdni exekútori sú úradníci vykonávajúci verejnú funkciu a súdni ministerskí úradníci vymenovaní do funkcie výnosom ministra spravodlivosti. Svoju profesiu však vykonávajú v rozsahu slobodného povolania. Ich štatút vyplýva najmä zo zákona z 27. decembra 1923, z nariadenia vlády č. 45-2592 z 2. novembra 1945, z dekrétu č. 56-222 z 29. februára 1956 a z dekrétu č. 75-770 z 14. augusta 1975.

Ako jediní sú oprávnení súdne doručiť procesnú listinu a vykonávať súdne rozhodnutia, ako aj exekučné listiny alebo exekučné tituly. Okrem toho môžu vykonať úradné zistenia skutočností buď na základe dožiadania súdov, alebo na žiadosť súkromných osôb. Takisto majú možnosť vykonávať vedľajšie činnosti mediátorov, správcov nehnuteľností a poisťovacích agentov po tom, ako o tom informujú regionálnu komoru, do pôsobnosti ktorej spadajú, a generálneho prokurátora odvolacieho súdu, v pôsobnosti ktorého vykonávajú svoju funkciu.

V občianskoprávnej a obchodnej oblasti dostávajú súdni exekútori za úkony prináležiace ich funkcii tarifné odmeny stanovené dekrétom č. 96-1080 z 12. decembra 1996.

Profesiu zastupujú departementové a regionálne komory pôsobiace v jednotlivých obvodoch odvolacieho súdu. Celoštátna komora zastupuje celú profesiu aj vo vzťahu k orgánom verejnej moci a rieši spory medzi komorami a medzi súdnymi exekútormi, ktorí nepatria do tej istej regionálnej komory.

Národná komora súdnych exekútorov má bezplatné webové sídlo, na ktorom sa nachádza opis hlavných charakteristík profesie a **zoznam príslušníkov tejto profesie**.

V nariadení z 2. júna 2016 sa stanovuje vytvorenie novej profesie súdneho komisára (*commissaire de justice*), ktorou sa majú od 1. júla 2022 nahradiť profesie súdneho exekútora a súdneho licitátora.

V tomto nariadení sa vymedzuje štatút súdnych komisárov a určuje postupné zavedenie novej profesie, stanovením prechodného režimu do 1. júla 2022. Vzhľadom na čiastočnú podobnosť a doplnkovosť úloh, ktorými sú poverení súdni exekútori a súdni licitátori, sa zdalo potrebné zracionalizovať súčasnú organizáciu ich štatútov a zlúčiť tak tieto dve profesie do novej profesie súdneho komisára.

Štatút súdneho komisára sa začne plne uplatňovať od 1. júla 2022. Od 1. júla 2026 budú zo štatútu vylúčené bývalé profesie: súdni exekútori a súdni licitátori, ktorí neabsolvujú osobitnú odbornú prípravu umožňujúcu získať titul súdneho komisára, prestanú vykonávať činnosť. Od 1. januára 2019 Národná komora súdnych komisárov nahradí Národnú komoru súdnych exekútorov a Národnú komoru súdnych licitátorov na účely prípravy postupného zblíženia a potom zlúčenia týchto dvoch profesií.

Iní pomocní súdni pracovníci

Na obchodných súdoch pôsobia **tajomníci obchodných súdov**, ktorí sú úradníkmi vykonávajúcimi verejnú funkciu a súdnymi ministerskými úradníkmi a ktorých hlavné úlohy spočívajú v pomoci členom obchodných súdov počas pojednávania a predsedovi tohto súdu pri výkone všetkých jeho administratívnych úloh. Riadia súdne kancelárie a zabezpečujú vedenie obchodného registra, zbierok a spisov súdu. Vyhotovujú overené odpisy a kópie, uchovávajú pečate a sumy deponované v súdnej kancelárii, vystavujú listiny súdnej kancelárie a vybavujú formality, ktoré patria do ich právomoci.

Táto profesia je upravená článkami L.741-1 a nasl. až R.741-1 Obchodného zákonníka.

Pred orgánmi verejnej moci zastupuje profesiu **Národná rada tajomníkov obchodných súdov** (Conseil national des greffiers des tribunaux de commerce – CNGTC), ktorá je verejnoprospešnou inštitúciou s právnou subjektivitou poverenou zabezpečovať ochranu kolektívnych záujmov profesie. Organizuje základné a súvislé vzdelávanie súdnych tajomníkov a zamestnancov súdnych kancelárií, odborné skúšky, pomáha pri získavaní stáží a zabezpečuje priebežný dohľad. Na webovom sídle **Národnej rady tajomníkov obchodných súdov** sú dostupné všetky uvedené informácie.

[Tajomník obchodného súdu](#) (366 Kb)

[Zamestnaný tajomník obchodného súdu](#) (366 Kb)

Právni poradcovia/podnikoví právnici

Profesia **právneho poradcu** bola zlúčená s profesiou advokáta zákonom č. 90-1259 z 31. decembra 1990.

Na **právnikov pracujúcich v podnikoch** sa nevzťahujú osobitné profesijné právne predpisy.

Posledná aktualizácia: 10/01/2022

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.